

ԽԱՐԻՃԻՑԷ
ԽՈԳՐԱՆՏ

Առիտատ, Բուսիանըն հիւքմիւ
Թաշթընտա պուլունան Թաթարիւ-
թունըն պիր գըսմը մագամընտա օլան
Խօգանտ մէմալիքի տախի, հէնուգ տէվ-
լէթի մէգըիւրէնին հիւքմինէ Թապի
պուլունանտըն, միւսթագիլ պիր հալ-
տէ տէվամ իթմէքտէ տիր:

Մէգըիւր մէմալիքին 3,000,000 է-
հալիսի պուլունու պ, հէր նէվի ալէա-
մէթլէրին կէօթէրմէքտէ օլտուղու
կիպի, էր հա կիծ, մէգըիւր 3,000,000
էհալի տախի, Բուսիանըն նուֆուսճա
ղէնկիլիլի իւգէրինէ իւսվէ գըլընա-
ճագ տիր:

Ասիտատ պուլունան պու Թապը նիմ
եապանի էհալիլէր, պիզլաթ քէնտի
քէնտիլիլիքէրինտէն տախի, նէթիճէսի
միւսթէրէպ օլան գատէրլէրինին իծրա-
սընա չալըլըլար, վէ տախիլի միւնա-
ղաալար իլէ, քէնտի քէնտիլէրինի իծ-
րաթ մէրթէպէ գայիֆլաթըպ, պիր
կիւն տախի, միւստախէրլէսինէ միւրա-
ճաաթ իծտիլէրի պիւլի.ք տէվլէթին
հազըր պիր ալը օլմուշ օլտըլար:

Խլթէ չիմտի Խօգանտ Խանըլըընըն
տախի հալի պու տուր:

Մէգըիւր մէմալիքին Թաշթէնտ շէհ-
րինտէն, Մայիս 12 Թաթիլիլէ, Սէն
Բէթրիսպուրիու Պօրսա զաղէթաաընա
եալըլան պիր մէքթու պ, Խօգանտա
վագը օլան եէնի ուլղունտուգըլըլար
հազըլտա, աթիտէքի մալիւմաթը
վիրմիլ տիր:

Խօգանտ Խանընըն վէլիի ահտ օլ-
լու, ալըլտան ալըլա, քէնտի քէտէ-
րինէ գալըլը Խանան չըգմըլ, վէ սէյ-
լէնտիլինէ կէօրէ, Խանը միւշարիլէ-
հին Թէրէտուրտանէ քօլիթիգասը իւ-
ղէրինէ ճանըլըլը քըգըլմըլ օլանըրտան
չօլըլար տախի, մէրգուլ վէլիի ահտ
իլէ պիրլէմիլլէր տիր:

Չաթիէն մէրգուլան աաըլար իլէ
Խանըն աաաքիլի պէյնինտէ, գանլը
պիր գալըլա վուգու պուլուպ, կէօրիւ-
նիւշէ նէղարէն, աաըլար, մէգըիւր
գալըլտա ֆիւթուհաթը գաղանմըլ-
լար տիր. հաթիթա հէր նէ գատար
Թաշթէնա էհալիսի ինանմամագտա ի-
սէ տէ, Խանը միւշարիլէ, հին, Բու-
սիս հուտուտունա գալըլը օլտուղու
տախի, սէյլէնմէքտէ տիր:

Մէգըիւր գալըլանըն սէպէպի, սէ-
րայտա վէրլիլէն զիւսաթէթաէ, Խանը
միւշարիլէ, հին օլլունա մէնֆաաթը
սուրէթտէ պիր կէօթէրլէ վուգու
պուլունու օլմասը տիր:

Մէգըիւր զիւսաթէթաէ, պագը
պէյլէր, ինթիլիար Խանըն էօլմէսինէ
պէլլէմէյիպ, վէլիի ահտըն, քէնտի
էլլէրի իլէ Թաթիլի օթուրմասը էֆ-
թիտընտա պուլունու օլմասընըր,
ալըլտան ալըլա պէհան իլլէմիլլէր,
վէ Խանը միւշարիլէ, հին տախի, քէնտի
օլլունու պիր գալ աաթտ տիլլէրիլէ-
քիլմէսինի էմի իթմէքլէ, մէգըիւր
կէօթէրլէին ինթիգամըլըլ ալըլը տիր:

Պուլունու իւլլէրինէ հուտուլէ կէլէն
Խանան, Թաշթէնտա պուլունան Բու-
սիս թիւճաթը Թիւճաթը պիւլի.ք պիր էն-
տիլէ բէյտա իթմիլ տիր:

Բուսիանը Թիւճաթը, Թիւճաթա ա-
սիտա, պիզլաթ քէնտիլէրի մալ սա-
թաթիլլէ, քաէ օլտուղըլըլ մէմալիք,
եալըլըլ Խօգանտ Խանըլըլ տիր:

Ապիլը մէմալիքլէրտէ իսէ, Բուսի-
տըլ Թիւճաթըլար, ահագ Էրլի մէ-
մուրըլար մարիֆէթի իլէ ախը ու իթա
Խաթիլլիլլէր, վէ Էրլիլլէր տախի,

մէրգուլան Թիւճաթըլարըն իթտիլլէ-
րի Թիւճաթըլար, չօգ տէֆա քէնտիլլէ-
րի Էրլիլլէր, վէ Միւսիլլուն հաքիլլէր,
Միւսիլլուն օլմանալարըն շէհատէ-
թինէ իթիպար իթմէտիլլէրինտէն,
մէրգուլան Էրլիլլէրին իթտիլլէրի
հիլլէ, քէնտի Էրլիլլէրինտա գալըլը:

Խօգանտ հիւքմիլէթի Թաթարիւ-
տան կէօթէրլէին Թիւճաթըլըլա գօ-
լալըլար, Բուսիանը Թաթարիլլէրտէն
քէք չօգ քիմէլլէրի ճէլպ իսիպ, պուլու-
լար, մէմալիքի մէգըիւրէնին բայի-
թախթը օլան Խօգանտ շէհրինտէ
տիւքընտար ալըլըլար, վէ հաթիթա,
բայիթախթը մէգըիւրէն ճիւլարընտա,
պիր Թաթարիլլէրինտէ Էրլիլլէրի
լարըլ տախի ալըլըլար տիր:

Շուստան գօրգուլմագտա տիր քի-
էկէր աաըլար, իտարէյի հիւքմիլէթի
քէնտի Էրլիլլէրինէ կէլիլլէրլէրինտէ, Բու-
սիանըլար, մէգըիւր բայիթախթտան
գօլմալաճալար տիր. չիւնքի քէնտի
պալըլընա իլլէթիքթալարընտան պիրիսի
տախի, Խօգանտ Խանընըն, Բուսիանը
Իթմիլ օլտուղու միւստաաթլէր տիր:

ԲԱՋՈՒԱ

Պրանտա հիւքմիլէթինին, Չիլիլլէր
հիւքմիլէթինտէն քէնտիլլէր թէպիլմ
Խաթիլլէրին Թալապ իլլէմիլ օլտուղու
Բազուա նամ Գօմիլլէրիլլէր հազըլտա,
Չիլիլլէր մէմալիքինին ճիւնէլլա շէհ-
րինտէն, Գիլիլլա նամ Պրանտաճա զա-
ղէթաա, աթիտէքի մէքթու պ իրալ
գըլընմըլ տիր:

Բազուա, պիր հաթիթաաա պէրու
պուլունըն օթէլլէրինտէն պիրիլլէրտէ
օթուրմագտա իտիր:

Մէրգուլ, տայիլմա Գաթիլ տիւ
նօր նամ գաղիստէ կիտիպ, քէնտի
ապսէնթինի, զայլէթ գապաաաթիլլա
վէ կիւսա պաղըլարընտա պիր գօրգու
վիրէճէք պիր թալըլ ու հարէքթիլլէ
իլլէրէք, քէնտի իւլլէրինէ չիւրհէ տա-
վէթ իթմէքտէ իտիր:

Քէնտի Եօլիլլէրիլլէրինտէ կէ-
րիսի կէլլէք, վէ տայիլմա թէքթիլլէր
իլլէթիլլէր վէ ալըլալըլըլ ալէամէթի օ-
լան քէլմալարը իլլէնտէ, Մօն-տը-Բի-
թէլլէնին աթէլլէր վիրլլէթինին քէնտիսի
էմի իլլէմիլ օլմասըն տախի, ալիքթա
պիր զուրուր իլէ սէյլէմէքտէ իտիր:

Մէրգուլմու միւլղայիլի էտէպ օ-
լան քէլմալարընը, հաղըլտա պուլու-
նան սահիպ վագար միւշթէրլէրլէր, օլ
գատար քէնտիլլէրինտէ աաըլ սայտըլար
քի, քօլիսէ միւրաճաաթ իլլէմէյի մէճ-
պուր օլտուղու, վէ Շէհրի Բազուա,
հուտուտա պալըլնա նագլ օլմանագլըլ
թէլլէրտիլլէր իլլէ, պիրալ ալըլըլըլ, վէ
էմիլ պասիլլէթի միւլղաթըլ սուրէթտէ
պիր թալըլ ու հարէքթիլլէր պուլուն-
տան իլլին, քօլիս Թաթարիլլէրտան, իլլ
տէֆա օլարաթ պիր իլլէթալ ալըլըլ,
«Լաքին Բազուա, մէգըիւր նաթիլա-
թա գուլաթ աաթաթըլըլտան, յուլի-
սին 17 ինճի կիւլիւ, աաթի էսիլալար
կիլիլլէրիլլէր օլան պիր քօլիս մէմուրու,
մէգըիւր գաղիլլէրին կիտիպ, քէնտի-
նի պուլունու, վէ «Մ. Բազուա սիլլ մի-
սիլիլ», տէյիլ Բազուաա սիւալ իլ-
լէտիր:

—Պանա սօրիլու սիւալլէր իթմէքլիք
հուգուգուլուն, քիլմ վէրտի սիլլէ:
—Նիլղամ:
—Պէն սիլլին Նիլղամըլըլըլ իւլլէրի-
նէ կիլլէրիլլէր: Պուլունտաաա պալըլա, սի-
լլին աաթաթըլըլըլ տաթիլլէր տէյիլ-
լիլմ, պէն իսթանաալըլըլ, վէ իսթիլմ
տախի, Մարքէլ տիր:

—Աֆիլ իտէրիլլէրիլլէր էֆէնտիլմ, պէն
սիլլիլ բէք ալէա թանըլըլմ, վէ գանուլ

ու Նիլղամ նամընա օլարաթ, սիլլի ախը
ու կիրիլլէր իտէճէյիլմտիր:

Մէգըիւր գըստա մուսվէրէ, ահ-
ճագ իքի տագըլա գատար սիւրիւպ,
պիր աաթապ կէթիլլէրիլլէր, վէ պիւսպիւ-
թինն ալըլը գաթանըպ պիր լաղըլտը
պուլմամըլ օլան Մ. Բազուա, Մէգ-
ըիւր գաղիլլէրին կիտէլլէրին մէմու-
նիլլէթի քեթմիլլէրին մուհիլ օլաճագ
սուրէթտէ, ապա գալըլը գօլմագըլըլ
մէգըիւր աաթաաա կիրտիր:

Մէգըիւր վագատան տէր հալ սօն-
րա, Պրանտա հիւքմիլէթի, Չիլիլլէր
հիւքմիլէթինին մէգըիւր թէքթիլլէր
չիտէ իլլէլլէրէք, մէրգուլմ սահիպ
ճիւնէլլէրին, Չիլիլլէրտէն տիլլարը գօ-
լուլմասըն թալապ իլլէտիր:

Պիր էֆթաաա նէղարէն, Պրանտա
հիւքմիլէթինին մէգըիւր թէքթիլլէրի,
աալա կիւլիլլէր կէօթէրլէրլէրլէրին
իծրա գըլըլաճագ տիր, վէ էհալիլլէր
իլմիլիլ չու աաթիլլէր, պուլա աաթ ճիւնէլ-
րա շէհրինէ տօլմագտա օլան քեթմի-
լլէրի Գօմիլլէր ալըլարընտա տախի, այ-
նի հալ վագը օլաճագ տիր:

ՍԱՏԸՎ ՊԻՐ ԱՍԲԷՐ

Պրանտան պիրլինն թիլլըլ ալըլը
գօմանտանը օլան թէնէրալ տիւ Պր-
թէյ, աթիլլէրի հալի նագլ իլլէմիլ
տիր:

Սէտան ֆէլաթթիլլէրտէն սօնրա,
Ալմըլարըն 7 ինճի թապուրունտան ա-
լայ էմիլի օլան թիլլէր, ալըլըն ալմէ
սանտըլըլտան, ալթուլ օլարաթ, օն
իքի պին ֆրանըլըլ պիր մէպալ ա-
լըլմանտ միւլղաթագ օլմուշ, վէ ա-
նը, էսիլալըլըն ալթըլտան պալըլա-
մըլ օլտուղու քէմէրի իլլինտէ սագլա-
մըլ իտիր:

Մէրգուլմ ալայ էմիլի, քէնտի իլ-
լիլլէրիլլէր իլլէ պէրապէր, Ալմանէպալ է-
պիր կէօթիլլէրիլլէր, վէ վագըլթ վա-
ղըլթ, կէրէք քէնտի լէվալ իմիլթը, վէ
կէրէք հալմանըն սագլըլըլ Թաթա-
ֆրանտան ալըլըլթըլա աաթիլլէր շէքտիլ-
սէ տէ, մուգատտէն աաթ իլլէմիլ օլ-
տուղու մէգըիւր էմանէթէ էլ տօղուն-
տուրմագլըլըլ, աալա ֆիլլէրինտէն պի-
լէ կէլիլլէրտիր:

Հաթիթա, էսիլլիլլէրտէն գուլթուլ-
տուգտան սօնրա տախի, վաթանընա
ալթէթ իտէպիլլէր իլլին, տիլլարտան
էօթիլլէր ալմէքլալըլ, մէգըիւր մէպ-
լապ էլ վուրմամըլ տիր:

Մէգըիւր պէհաննամէ, մէրգուլալայ
էմիլլինին պէլլէր պիր նամուպու թալըլ
ու հարէքթիլլէր, Խանի Բուսիլալըլա-
րըն զապթըլտան գուլթաթըլըլ օն ի-
քի պին ֆրանըլ թէքթալէր, թէմամըլ
թէմամընա Պրանտաա թէպիլմ իթմիլ
օլմասընա, մէտհ ու սէնալլէր օգուլուպ
մէգըիւր մատտէյիլ, մախսուսէն, Հար-
պիլլէր նագլըլընա պիրիլլէրէք օլմասը-
նը տախի, իլալլէ իլլէմիլ տիր:

Մ. Վօլմուքի նամ Միլլէթ մէճիլի
աղաթը, մէգըիւր Մէճիլին ալթըլը
Բարիսէ նագլ իսթիլլէրին թէքթիլլէր իլ-
լէմէք Նիլլէթինտէ պուլունու օլմա-
սըն պիրիլլէր իտիր իսէ տէ, Մ. Թի-
լէրին իլմասը իւլլէրինէ, մէգըիւր Նի-
լէթիլլէր իլլէմիլ տիր:

Մ. Թիլլէր, պէլլէր պիր սըրաաա,
Միլլէթ մէճիլիլլէր Բարիսէ նագլ իլլէ-
մէքլէր թէքթիլլէրին քօլիլլէրաճա մա-
նէլարը վիրլլէրէքլին, վէ մէգըիւր
մատտէյիլ ալմէհիլլէր վիրմէքլիլլէր
տաճա միւրաճաճա սաթաթագըլըլ, Մ.
Վօլմուքիլլէր պէհան իլլէմիլ տիր:

Շիմտի, Միլլէթ մէճիլիլլէր թէճէմ-
միւլլէր թախսիս գըլըլմըլլէր թէ-
աթիլլէր, համամ կիպի սըճագ տիր.
Գըլըն տախի, պուլը գուլունտու կիպի
սօնը օլուր, վէ աաթ, Գըլըն սըճագ
օլաճագ պիր հալէ վագ իլլէմէք իլլին
300,000 ֆրանըլ մէսարիլլէր լաղըլմ կէլ-
մէքտէ տիր:

—Սօար նամ ֆրանսըլա զաղէ-
թաաա օգուլունտուլունա կէօրէ, Թուր
շէհրի Սէրբիսպուլուն Մօնէյնէթի
կիպէրէ, Բարիս սէրբիսպուլունտու
քօլիլլէր թապիլմ գըլմագ իլլին,
մախսուսէն Մ. Թիլլէր Սիմոն շէհրի մէգ-
պուրա կիլլէր, վէ միւլղալլէր սէր-
բիսպուլուն տախի, մէգըիւր քօլիլլէր
գապուլ իլլէմիլ տիր:

Նապըլ թիլլէր մալիլմ տիր, Օրլէան
Սէրբիսպուլուն, մէգըիւր շէհրիլլէր
ֆագաթ մուլաթաթալըլ քօլիլլէր գա-
պուլ իլլէմէմիլ տիր:

—Պրանտան Նամ էհալլէրին-
տէ պուլունան Սէրբիսպուլունա վէ
Բիսպուլունա, Միլլէթ մէճիլիլլէր պիր
աղըլալ թապիլմ իտէրէք, Բաթա-
նըն տիւնէթիլլէր հիւքմիլլէրին, թէք-
թալէր իւլղաաթըլ թալապ իլլէմիլլէր
տիր:

—Գօմիլլէր իտանընըն պալլանիլլ-
ընտա, Դէնէրալ Լըօնթիլլէր, Դէնէ-
րալ Գլէման թօմանըն, Գօմիլլէր թալ-
թաթիլլէրտան ալլալըլըլա էօլմիլ-
րիլլէր օլտուղուլարը մալիլմ տիր:
Դէնէրալ Գլէման թօմանըն զէվճէ-
սիլլէր քէնտի գօմասընը գուլղունտ թու-
թուլմուշ օլմասընը տուհաթ տուլմագ:
մէգըիւր գալա իսպալէրտէն միլլէթէս-
սիլլէր իսպալալալըլա կաթաղա տիլլ-
միլլէր իտիր:

Պու տէֆա պիլլէր Մատամ Գլէման
թօմանըն, Լիւքսանպուլի տիւլալըլըլ-
տա, մէգըիւր իսպալալըլըլտան Նի-
հայէթ իլլէմիլ վէպաթ իլլէմիլ օլտու-
ղու, զաղէթալարտա օգուլունտու տուր

—Պիր չօգ տիւլլէրալըլ իլլէ քէնպի
նամ իթմիլ օլան Մ. Բալ տը Գասան-
եաթ նամ Բարիս զաղէթաաթը, Մէ-
տան վագասը իւլլէրինէ, Կօլուա նամ
զաղէթաաա ուլուն պիր մէքթուպ
եաղալաթ, թէքթալէր զաղէթաաթըլըլ
տայիլլէրինտէ տախիլլէր օլմուշ տուր:

Մ. Բալ տը Գասանեաթ, մէգըիւր
մէքթուպուլունտա, սապըլ իմէրաթիլլէր
Նաթիլլէրտէն Սէտան վագասընտա իթ-
թիլլէր իլլէմիլ օլտուղու թալըլ ու հա-
լէքթիլլէր մուհաթալա իթմիլ տիր:

—Պրանտա հիւքմիլլէր, Տօմարօվա-
րինին իսանէսինտէ պուլունան էվրագ-
լարըն եաթաթըլ, վէ Գօմիլլէր Մէր-
քէլ Գօմիլլէրի աղալարընըն իքրալա-
րը սաթէսինտէ, Գօմիլլէր իլլէթիլլէր իթ-
միլ օլան Միլլէթ մուհաթըլա ալթըլլէ-
րի օթիլլէրալարընըն թէքթիլլէր պիր լիս-
թաաթընա մալիլ օլմուշ տուր:

—Սըմէն Բէլիլլէր Նամ բաթաա զա-
ղէթաաթընտ օգուլունտուլունա կէօրէ,
Բարանըն թախթա գուլունտ իլլէմիլ օլ-
մասը կիլլիլլէր սէնէլլիլլէրտէ (տարեղարձ)
միւլղալլէր շէհրիլլէրինտէ, տիւն-
եանըն հէր թաթաթըլտան ալալ իլլէ-
միլ օլտուղու թէպիլլէր թէլլէրաթըլարըլ,
պիլլին կէլլիլլէր տիր:

Հէման պիլլէրին հիւքմիլալար, թէ-
լէրաթ քիլլէրտէ իլլէմիլլէր, վէ իլլ-
թէլլէրաթըլ քիլլէրտէ իսան տախի, ին-
կիլլէրտա Գըրալիլլէր օլմուշ տուր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

... խմբագիր .

Ձեր պատուական Մանգուլիայի երկ-
նայ (1641) թուով շատ մը խօսքեր ու
հարցումներ կուզէք խորհրդոյս, իր-
րե թէ՛ի պաշտօնէն ընդդէմ՝ Մանգուլիայի
հրատարակութիւնները բրած ըլլամք:
Մեծ զարմանք կը պատճառէ մեզ այս
պարագան . ուստի հարկ կը համարուիմք
ներկայիս Ձեր մեծապատուութեան
ծանուցանել, թէ խորհուրդս՝ ո՛ր և է
գրութիւն, հրատարակական ըլլայ թէ
այլ ինչ, ընելու ատեն, չ'ընդիր բնաւ
ընդհանուր գործածուած ազգային
պաշտօնական եղանակէն, և թէ այսու
հետեւ թիւում ձեր այդ տողերուն պա-
տասնանելու տրամադրութիւնէն ինք-
զինք բոլորովին ազատ կը գտնէ:

Արդ հաճեցէք, . . . տէր, ընդու-
նելով մեր խորին յարգանքը, ներկայս
յաշորդ թուով հրատարակել:

16 յուլիս 1871

Թաղ. խորհրդարան

Ս. Գեորգ եկեղեցւոյ

Սամաթիոյ

Կնիք թաղ: խորհրդոյ

Ատենադպիր փոխ Ատենապետ

Բ. Կէֆէան Գալաթի Գեորգի

Սամաթեա թաղ. խորհուրդու, պա-
լէտէքի մէքմուպուլլա, Օրագիրին
մէքքիւր խորհուրդ թարգմանտան տըր
կիպի, մէքքիւր զաղէթանըն 489 սոն-
ճու նիւսխէսինտէ տէրճ խտէրէք, է-
հալիյի ալտաթմազ խթէտիկի պիւր
պէնտի ճէրճ իթմիշ, վէնէղաքէթ իւղ-
րէ ատէթա պիւր բրթթէսթօ իյլէմիշ
տիմէք օլաճաղընտան, օլպապտէ մէք-
քիւր խորհուրդ հազգընտա թէշէք-
քիւրիմիկի պէնտան իթտիկիմիկի պէ-
րապէր, Օրագիրին թուլթուլտու թա-
րիգ իւղէրինէ, պու ճիհէթիւ տախի,
նաղարը տիգգաթը ամմէյի տալէթ ի-
տէրիկ:

Պիր ԳԵՍԱ ՃԷՎԱՊ

Բաղար կիւնիւ պիւր մէքթուպ հա-
ղարագ, Ազապետն վարժարան շա-
կիրտանընտան օրիորդ Աղանի վար-
դանեան իլէ քիւչիւք հէմիլիէսի իլին,
օլ կիւնտէն պէտ իլէ, մէքթէպի մէք-
պուրուն դարալը օլմասընը պիւրիմիշ
խտիք իսէ տէ, նէզաքէթէ ըրայէթէն,
իլանընա միւսարաաթճա պիւր իհթի-
եաճ կէօրմէմիշ իտիք, հալ պու քի
Օրագիր պէ սայիլէր, օլ պապտէ պի-
ղէ խիթապէն պիւր չօգ հաղարէթիւր
վէ սիթէմիլէր իթմիշ օլտուգընտան,
գըտա պիւր ճէվապը ճայիլ կէօրի ըրիզ:

Իմտի, պիւր Օրագիրին մէքքիւր մէք-
թէպ ալէյինտէ եազտըգըրընը պէր-
թարաֆ խտէրէք, սօրարըզ քէնտիսինէ
քի, իքի նէֆէր հէմիլիէսի իքի պու-
չուգ սէնէ, ուլումու ֆիւնուն վէ թա-
լիմ ու թէրպիլէ թահսիլ իթմիշ օլ-
տուլու պիւր մէքթէպ իլէ տնօրէնի ա-
լէյինտէ, շու աթիտէքի մէքալաթը
սէօյլէմէկէ ճիւրաթ խտէն, վէ մէք-
գուլէրին թարաֆընտան վէքալէթէ
գալգըշան պիւր տէլիգանընը գըզա-
րընտալարընը, արթըզ օնտան սօնրա
մէքթէպ գապուլ խտէպիլիւր մի, վէ
գարընտալընը եազտըգըրընը ալէնէն
թահսին իլէյին, վէ ճէրճ իթմէյին,
վէ մէքթէպտէն վէ տնօրէնտէն մէմ
նուն օլտուլունու իրար իթմէմէսիլէ,
հօշուտ օլմասընը տախի ֆիլիլէն վէ
քէզալիք ալէնէն կէօլթէրէն պիւր շա-
կիրտի պիւր տնօրէն մէքթէպիլիւր հա-
լանըպտա, տնօրէնիք խտէպիլիւր մի,
վէ մէքգուլէրին հիւրմէթ ու ըրայէթ
վէ իթաաթ, վէ սատաղաթ, վէ խալի-

սէթ պէքէյէպիլիւր մի:

Իմտի, պաշգա սէպէպ վէ հուգուլ-
լարմըզը շիմտիքի հալ սէթի խտէրէք,
եալընըզ մէքգուլէրին պիւրտէրինին
եազտըգըրընը պէնտան իլէ, կէրէք Օ-
րագիրին վէ կէրէք էհալիլին տիգգաթ
վէ միւլթալաաթնա հալալէ խտէրիկ:
Իշթէ մէքգուլէրին պիւրտէրինին
եազտըզը, վէ քէնտիսինտէ տէրճ իյ-
լէտիկի ճիւլթէրին հարֆ պէ հարֆ
տուրէթիլի:

«Պարոն, արդպիսի պաղ խօսքեր մի-
այն ձեր աշակերտներուն կրնաք ընել,
և այն ալ աւելին չը յուսացուելուն ի-
րաւամբ:

«Եթէ օրիորդը այդ հերքումն ինք
բրած ըլլար, ո՞վ գիտէ գալուցին մէջ
ինչ յարձակումներ պիտի ըլլային իրեն
դէմ. ասոնք լաւ բացատրէ չեմուղեր»
տէյէրէք, պիղէ վէ մէքթէպէ հաղա-
րէթ իթտիքտէն պաշգա, պիւր ազ տա-
հա աշաղըտա:

«Թող ներուի ինձ եթէ ամթ մը հա-
մարուի Սամաթիոյ, ըսել թէ, Սա-
մաթիոյցոյ աղջկանց վարժարանին
«գեռ ինքը դաստիարակութիւն սով-
րելու պէտք ունեցող տնօրէնը ճէպէտ
գալուցին մէջ աշակերտութեանց աղա-
տութիւն են. կը քարոզուի կը քաշ-
են և հոտաղնել ալ կը ջանայ, բայց գիտ-
ցողը գիտէ գործոյն ինչ աստիճանի մէջ
գտնուիլը, տախի տէմիշ, վէ պիւրազ
տահա աշաղըտա:

«Գալուցին մէջ գտնուող խեղճ պի-
տի պարտաւորութիւնն այնչափ մարդու ա-
նիւրաւ յանդիմանայ և յարձակմանց
դէմ գնել (1) որոնց վկայութիւնը պատ-
րաստ են: Հիմայ կը հարցնեմ՝
կարապետին (2) թէ այդ աղաւտութիւն,
գաստիարակութիւն են. բրած բառե-
րուն ո՞ր կողմէն դիտելու ենք որ այս
կերպ եղելութիւններ հետեւի. . . տէ-
յի տախի իլալէ իլլէմիշ տիւր:

Մէքգուլմ տէլիգանը, պու գա-
տարա տախի գանաաթ իթմէքէրէք,
պիւր գաշ կիւն սօնրա, պիղի քէնտի
հէմիլիէրին իլին տնօրէն, գաստիա-
րակ վէ գաստու թանըղը հայտէ,
պիւր իւլիւնճիւ մէքթուպիլլէ վէ երնէ
(Օրագիրտէ,
խարդախ,
Ապիկար,
Թշուառական,
Բռնաւոր,
Սրկիպ,
Անկիրթ,
Նաւակի մէջ մանի երգող,
Նուառտ,

սըֆաթլարընը տախի վիթմիշ, վէ պիղի
պիւր չօգ տա խթիհզաւա ալմըշ տըր:

Պիզ մէքգուլէրին քէնտիլիլտէն դի-
եառտէ սէվալիկիմիկի տէն վէ անըղը-
մըղտան, էօյլէ պիւր ֆէնա մէքթէպտէ,
վէ պիղիլիմ կիպի ֆէնա պիւր ատէմ ի-
տարէսի թահթընտա թալիմ ու թէր-
պիլլէ ալարագ, թըղըզ պիղիլիմ կիպի
խարդախ, ապիկար, թշուառական,
բռնաւոր, սրկիպ, անկիրթ, նաւակի
մէջ մանի երգող վէ նուառտ օլմասըն-
լար իլին, քէմալի հիւրմէթ իլէ պու-
տան պէօյլէ Ազապետն վարժարանը
քէնտիլիլէ իլին գաղալը օլմասընը հէմ

(1) Պարաճըպտա Օրագիր, իւլի, կիւնա,
մէքգուլէրին գարտաղընտան իլի պիղիլէք
պիւր գաշ տաղըզտա պաեղընը տէմիշ վէ
ֆիլտաթ կիւնիւտէ եանըլը իլիւ տիւրէրէք
կէրի արիւշ տըր:

(2) Պարաճըպտա պէօյլէ ուֆազ եազը
իլէ, այրընտ, պիղի ուստա կարապետ շա-
ղընտալընա նէ տիմէք խթիլիլ օլմասընը
ուսարըզ քի հէր ընտ տէր խտէպիլիւր:

խապէր վիթմիշ տիւր, վէ հէմաէ գա-
լալը գալտաճա տըր: Իշթէ պու գա-
տար:

ՀԱՅԳԱՅԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՏԻՆԻՆԻ ՄԱՆԳՈՒԼԻ ԳԵՂԵՅԷ

Լիսանը թիւրքիտէ մէշէլի մէշհուր
տուր, էկէր լաղըրտը իլէ բիլալ բի-
շէր իսէ, պիւր գաղան եաղտա պէն-
տէն, տէմիլլէր: Բէք ալէա, Հայկ.
ընկերութիւն ֆէտաքեար իմիշ, միւ-
լէթէ խաւմէթ իթմիշ վէ իթմէքտէ ի-
միշ, իքի պիւր գօնսօլտ թօրլաեարագ,
գուրօնըրըլա գըղըր մէքթէպի աշ-
մագըրը տիւլիւնմիլլէր վէ գարար
վիթմիլլէր իմիշ, վէ պու հէնկիւսմտա
փանտեան չըգըպ շու իլի պէճէրմիշ ի-
միշ. ամէնա, ինանտըզ, վէ մատամ
քի շիմտի փանտեանտան հօշուտ տէ-
յիլ տիւրէր, վէ մատամ քի Ազապետն
վարժարանը պէյինմէքտէ տէյիլ տիւր-
լէր, նաֆիլէ եէրտէ հարֆէնտաղըզ
իթմէքտէն, վէ ատալէթ ու ֆէսատ
թօհօմու էքէրէք, քէնտի սէմիլլէրի
էվալտըրըլ ու նամալարընա գաստ
կիլէմէքտէն, վէ մէքթէպի մէքպուրու
գաբաթմագըրըզ չալընմագտան իսէ,
օլ վագըթ քի գարարըրընը, հիւտէ-
յիլ իսէ, պիղէ նիսպէթ օլարագ շիմտի,
իծրաեա միւսարաաթ իթմէլի տէյիլ
մի տիւրէր, մէքքիւր գօնսօլտլէրի շիմ-
տի թօրլամիւր, վէ քէնտի քէյիլլէ-
րինճէ պիւր մէքթէպ ալմալը, վէ պի-
ղի ու թանտըրմիւր տէյիլ մի տիւրէր,
էլլէրինի վէ գօլլարընը թուլթան քիմ
տիւր, թօրլաաղըլըր վէ եախտ թօր-
լաեաճագըրը գօնսօլտլէրի էլլէրին-
տէն գաբաթ քիմ տիւր, մէքթէպլէրի-
նի գաբաթան քիմ տիւր, Նէ՝ սէպէ-
պէ մէպիլ շու գարարըրընը իծրա
իթմէքտէ տէյիլ տիւրէր, անէ-
պա աշաճագըրը մէքթէպէ կէլէ-
ճէք չօնուգ եօզ տուր տէյիլի գօրգ-
մագտա արըրար, էկէր էօյլէ պիւր շիւր-
հէլլէրի վար իսէ, ապա գօրգմասընլար
պիղ քէնտիլլէրէ Ազապետն վարժարան-
տա պուլունան շախիրտանըն իքի միւրի
գատար չօնուգ պուլունըլըզ շիմտի-
տէն սէօզ վէ էմիլլէթ վիլէպիլիլիլիլ վէ
եախտ իսթէլլէր իսէ, գանտըրըպ մէք-
թէպիմիլ չօնուգըրընը տախի կէօ-
թիւրմէքլլէ, քէնտիլլէրի տալէթ ի-
տէրիլ. եօզա, եէնի եարըրըլ մէք-
թէպլլէրի եօզմու տուր տէյիլ շու գա-
րարըրընը, շիմտիլէ գատար իծրա իթ-
մէքտէքտէ տիւրէր, հէլէ պուլուն սէօյլէ-
յէմէլլէր, չիւնքի օլ վագըթ քի գա-
րարըրընտա, մէքթէպ եաբտըրմագ
նիլլէթի պուլունմաեղա, իլլա ալմագ
նիլլէթի վար տըր, վէ տիմէք տիւր քի
պիղիլիլ թարիքիմիլ թուլթարագ, քի-
րա իլէ պիւր եէր թուլթաճագըլար իմիշ
վէ օնուտա շիմտի տախի բէք ալէա
եարապիլլէրէր:

Կրճիքեան էֆէնտիլին օլ պապտէ
կէօլթէրտիկի պիւր միւսալ հէլէ բէք
թօհաֆ նէվինտէն տիւր, շէյլէ քի,
իլք սէնէսի Ազապետն վարժարանա Յ
պիւր զուրուշ, վէ իքիլիսի սէնէսի 20 իւ-
րա, վէ իլլիւնհիւ սէնէսի տալիլ 10 իւ-
րա իհտա խտէրէք, իլք թէպիլիլ իտի-
ճի զաթլարտան պիւրիսի պուլունան
Ձրաքըճեան լիսան էֆէնտիլին Հայկ.
ընկերութիւն ազապետան պուլունմա-
սընը, մէքքիւր ընկերութիւնտան, մէք-
քիւր մէքթէպին քիւշաաթ շէրէֆիլլէ
հիստէտար օլմագըրըզ հաղալը վարտըր
տիմէք իսթէմիլ տիւր. տօղլունու չօգ
կիւղ էլ պուլունշ, պէրէքթէթ վէրսին քի
Ձրաքըճեան էֆէնտիլ օլ վագըթլարտա,
վէ եախտ շիմտիլլէրտէ, պիւրիսինի պիւր
լիւսաթըն չալմամըշ, վէ պիւրիսինի տալալ

խտէրէք էօլտիւրմէմիշ տիւր, չիւնքի էօյ-
լէ պիւր շէյ տախի եարմըշ օլաա իտի,
կրճիքեան էֆէնտիլին մէքքիւր Տրա-
մաբանութիւնունճա, Հայկ. ընկերու-
թիւն, մէքգուլուն հէմ խըրսըլըլընա,
վէ հէմտէ գանլը վէ գաթիլլիլլիլ տա-
լի հիստէտար օլմուշ օլաճագ իտի:

Պունտան տա թօհաֆը վար տըր,
տիմէք իսթէրիլ քի, շու աթիտէքի սա-
թըլար, Հայկ. ընկերութիւն իլէ Օրա-
գիրին քէմալի մահճուպիլլէթին մու-
ճիպ օլաճագընտա չիւրհէ եօզ տուր,
եանի, Ձրաքըճեան էֆէնտիլ, «- իլլէ
բապուլիլ վարժարանին տնօրէնու-
թիւնը փանտեան էֆէնտիլ ընդունի,
հաստատապէս կը խօստանամ տարե-
կան 300 Օմանեան սոկի նուէր ընել,
ի պաշտպանութիւն Սամաթիոյ ազգատ
օրիորդաց» տէմիշ օլմասընը սէօյլէ-
տիւրտէն սօնրա, իլալէթէն տախի,
«-Ձրաքըճեան էֆէնտիլի այս քաջալի-
րական խօսքը ծափահարութեամբ ըն-
դունուելով, նոյն միջոցին շատերն ալ
սոյն ձեռնարկութեանց ըստ կարի նը-
պաստել խօստացան, և որք ուրա-
խութեամբ կը մտաբերէին թէ գրելթէ
նոյն օրերը բացուած թաղիս մայրա-
պետաց գալուցը (1) ալ չպիտի յաջո-
ղէր իր նպատակին հասնիլ: Հետեա-
պէս Մանգուլիայի խմբագիրը զիմանելով
իրեն եղած թախանձանց, խօսքը տը-
ւաւ, և նոյն օրը Սամաթիա աղջկանց
վարժարան մը ունեցաւ»:

Կրճիքեան էֆէնտիլ քէնտի շէհա-
տէթինէ ըրայէթ իթտիկի թագաւորտէ,
շիմտի Օրագիր իլէ պիւրիլլէրտէ, էլլէ-
րինի կէօլթէրինէ գօնարագ, աղա-
ճըզ տիւլիւնմէլի տիւրէր, զլրա, օլ
վագըթ քէնտիլլէր, պիղիմ մէքքիւր
թէքիլիլի գապուլ իթմէմիլ իլին, բէ-
ճալար իթմիշ օլտուգըրը թագաւոր-
տէ, շիմտի իսէ, կէրէք պիղիլմ. վէ
կէրէք մէքթէպիսիլ ալէյինտէ սէօյ-
լէմէտիլլէրի քիւլիլ ու հաղարէթ
գալմամըշ տըր:

Ֆագաթ, պու ճիւլլէ իլէ տախի,
պուլտա եանըլը վար տըր, մէքթէպի
մէքպուրու ալմագ իլին, Հայկ. ընկե-
րութիւն գաթան պիղիլ թէպիլլիլ իթ-
մէմիլ տիւր:

Կրճիքեան էֆէնտիլ շէհապէն, կիւ-
եա Յակոբեան վէ կիւմիլ շէհտանեան
էֆէնտիլլէրին համիլլէթինէ, ոսնրա-
տան միւրաճաաթ օլունմուշ իմիշ, հէ-
լէ պու պիւր իլին պիւրիլլէր, տէյիլ
եանըլը, իլլա եալան տըր, չիւնքի,
նաթըլ քի պաշգա տէֆա տախի սէօյ-
լէմիլիլ տիւր, պիղ մէքքիւր մէքթէ-
պին քիւշաաթնա տօգթօր Գալուստ-
եան էֆէնտիլ իլէ, պիւր կիճէ Պէյ-օղ-
լուտա, կիւմիլ շէհտանեան էֆէնտի-
լէր խանէսինտէ, միլլէթիլլէ լաղըրտը-
լար իտէրէք էլլէնմէքտէ իքէն, պիւր-
տէն պիւր գարար վիթմիշ, վէ ֆէր-
տաթ կիւնիւ Յակոբեան էֆէնտիլլէ-
րին տախի խմտա ու մուալլէնէթի
րէյինի ալաղտան սօնրա, իլլէ միւ-
պաշէրէթ իլլէմիլիլ տիւր:

Թօհաֆը շուշտա տըր քի, մէքքիւր
ընկերութիւն, վէ ասըլ սահիհի, մէք-
քիւր ընկերութիւնտան իսմիլիլ քէնտի-
լէրէ պիւր միւրա վէ ալէթ իտէրէք իլ-
լէմէքտէ օլան պիւր գալ քիլլէր, Ա-
զապետն վարժարան հաղալընտա, էն
պիւլիլ քի ՍՐԲԱՊՂՆՈՒԹԻՒՆԱՐԸ, ին-
սաֆ ու ինտանիլլէթի, քեամիլլէն պէր
թարաֆ իտէրէք իթթիքեալ իթտիք-
լէրի, վէ շախարըղա գալընը հէր տիւր-

(1) Նաթըլ քի քէնտիլլէր տախի մէք-
քիւր մարապետ մէքթէպիլլէր պիւրէ կէ-
միշ, վէ պէր թէպէքիւր տախի իլլաղթիլ
մէքքիլլէր կիլլէն հաֆթա չըգալընը տըր:

